

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto : : : \$6.00
Za pol leta : : : \$3.00
Za New York celo leto : \$7.00
Za inozemstvo celo leto : \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 59. — ŠTEV. 59.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 13, 1934. — TOREK, 13. MARCA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

PREDLOGA GLEDE VOJAŠKEGA BONUSA SPREJETA

ČE BO PREDLOGO TUDI SENAT
ODOBRIL, JE BO PREDSEDNIK
BREZ DVOMA VETIRAL.

V poslanski zbornici je presenetljivo velika večina glasovala za predlogo. — Veteranom naj se izplača dvatisoč dvesto milijonov dolarjev v novem denarju. — Republikanski kongresnik pravi, da bo dal sprejem predloge povod divji inflaciji.

WASHINGTON, D. C., 12. marca. — Demokratje v poslanski zbornici so sprejeli z veliko večino predlog, ki določa, naj se vojnim veteranom izplača bonus v znesku dvatisoč dvesto milijonov dolarjev. V to svrhu naj zvezna novčarna natiska potrebno množino bankovcev. Nadalje je bil sprejet predlog, naj se od senata amendirano dovolitveno predlogo izroči konferenčnemu odseku obeh zbornic, ki naj jo tako preuredi, da jo bo predsednik odobril.

Kakor znano, je predsednik Roosevelt ponovno izjavil, da bo vetiral vsako predlogo, ki določa, naj se veteranom izplača bonus.

Navzlic tej pretnji je pa zbornica predloga odobrila z 296 glasovi. Proti nji je bilo oddanih samo 125 glasov.

Demokratski voditelj, senator Robinson iz Arkansas, se je nocoj posvetoval s predsednikom ter izjavil, da bo predloga v senatu skoro gotovo pravljena.

V zbornici je sicer zadostna večina, da preglašuje predsednikov veto, vprašanje pa nastane, če bo ta večina trajna.

Pri glasovanju se je pridružilo demokratom skoro polovico republikancev ter pet članov farmersko-delavske stranke.

Demokratski voditelj Byrns je do zadnjega upal, da bo dosežen kak kompromis, ki bo predsedniku povšeči.

— Predsednik bo predlogo vetiral, — je izjavil Byrns. — S tem, da glasujemo zanjo, napravimo le brezpomembno politično kretnjo.

Večino je tvorilo 231 demokratov, 59 republikancev ter 5 članov farmersko-delavske stranke, manjšino pa 74 demokratov in 51 republikancev.

Pred zaključnim glasovanjem se je vršila ostra debata.

Patman, demokrat iz Texasa, voditelj takozvanega veteranskega bloka, je otvoril debato ter zatrjeval, da bo takojšnje plačilo zavarovalnine veteranom neizmerno koristilo. Vlada se bo s tem iznebila dolga, ne da bi bili davkopalčevalci kaj obremenjeni. Nakupovalna sila po vsej deželi se bo znatno zvišala.

Njemu nasproti je pa zatrjeval republikanec Fish iz New Yorka, da bo tiskanje papirnatega denarja dovedlo do najbolj divje inflacije, kar jih je kdaj doživel dežela.

Na ugovor, da bo predsednik predlogo vetiral, je odvrnil Fish, da cela stvar ni nič drugega kot velika politična sleparija.

Demokrat Brown iz Kentucky je pozival svoje soščenike, naj drže s predsednikom. Poudarjal je, da veterani niso zahtevali takojšnjega izplačila zavarovalnine.

Po njegovem mnenju ne bo za deželo nikaka škoda, ako par članov, ki bodo glasovali za predlogo, ne bo prihodnjo jesen zopet izvoljenih.

Republikanec Britten iz Illinois je reklo: — Iz zanesljivega vira sem zvedel, da so demokratje sklenili glasovati za predlogo, ko jo bo pa predsednik vetiral, bodo vzdržali njegov veto. Z drugimi besedami rečeno: — Demokrat je skušajo veteranom načuti peska v oči.

Demokratski voditelj Byrns je v svojem zaključ-

Velika važnost rimske konference

PROHIBICIJSKI ODDELEK ODPRAVLJEN

Predsednik Roosevelt je odpravil prohibicijski urad. — Davčni urad bo upravljal zadeve pijače.

Washington, D. C., 12. marca. — Predsednik Roosevelt je odstranil zadnji ostanek prohibicijske uprave s tem, da je odpravil prohibicijski urad in urad za industrijski alkohol.

V svoji poslanici za kongres priznava, da sprejme resolucijo, po kateri naj ta predsednikova odredba stopi takoj v veljavno, ne da bi bilo treba čakati 60 dni, kot zaviteva postava.

Po predsednikovi odredbi pride prohibicijski urad, ki je bil do sedaj razdeljen med zakladniški in justični departmet, pod upravo dohodniškega urada, česar načela je gledati na to, da se izpoljujejo postave glede davka na opojne pijače.

Generalnemu pravdniku pa priznava, da dočaka kazni za kršilec te postave.

Washington, D. C., 12. marca. — Administracija za kontrolo opojnih pijač je naznanila, da so od 1. maja do 30. junija odpravljene kvote za uvažanje opojnih pijač.

Kontrolna administracija pravi, da je dovoljeno dovajati opojne pijače v deželu brez vsake omejitve in katerekoli države, samo da ta pijača pride v Združene države med 1. majem in 30. junijem.

Predsednik Roosevelt je odpravil te kvote v namenu, da zaviteva postava.

Washington, D. C., 12. marca. — Administracija za kontrolo opojnih pijač je naznanila, da so od 1. maja do 30. junija odpravljene kvote za uvažanje opojnih pijač.

Kontrolna administracija pravi, da je dovoljeno dovajati opojne pijače v deželu brez vsake omejitve in katerekoli države, samo da ta pijača pride v Združene države med 1. majem in 30. junijem.

Predsednik Roosevelt je odpravil te kvote v namenu, da zaviteva postava.

Do sedaj je 10 tujih držav na kvotni podlagi izvajalo žganje v Združene države.

MRS. ROOSEVELT NA PUERTO RICO

San Juan, Puerto Rico, 12. marca. — Mrs. Roosevelt se je odpravila na dnevno pot z avtomobilom v gorate kraje, kjer hoče proučevati tamšnje družabne razmere. Prvotno je nameravala načrtiti to pot na konju, toda prijatelje njenega spremstva, so jo prepričale, da se je odločila za avtomobil, najbrže, ker za nje prenago jaha.

KRAJ BREMERJEVEGA UJETNIŠTVA

Menomine, Neb., 12. marca. — Ozlasti upajajo, da so našli kraj, kjer so odvajali držali zaprtega Edwarda G. Bremerja.

Bremer sam ne ve, kje so ga imeli tri tedne zaprtega, toda pravi, da je vsak dan slišal v bližini zvonjenje cerkevnih zvonov. Vsled tega so detektivi menjajo, da je bil Bremer vjet blizu cerkve sv. Bonifacija v Menomine, kjer vsak večer zvonijo angleško česjenje. Prince ima srčno napako.

nem govoru poudarjal, da bi izplačilo bonusa resno ogrozi ves predsednikov program za obnovitev ameriškega gospodarstva.

Kakor rečeno, je le malo upanja, da bi predlogo tudi senat odobril. Če se bo pa to zgodilo, bo to pravinočnejši udarec, ki ga bo dobila Rooseveltova administracija.

VELIKE TEŽAVE Z ZRAČNO POŠTO

Vsled mnogih nesreč je predsednik ustavil zračno pošto. — Kongres skuša naglo rešiti mučni položaj.

Washington, D. C., 12. marca. — Motorji ameriških aeroplakov za prevoz pošte so po 15 letih prvič obstali. Vojni in poštni departmet sta na delu, da kar najhitrejši obnovita prevoz pošte.

Ker je bilo v treh tednih ubitih deset vojaških avijatikov, ki so prevažali pošto, je predsednik Roosevelt ukazal, da se to prevažanje ustavi.

V tej zadevi je tudi razpravljal vojni tajnik Dera s Charlesom A. Lindberghom.

Pred tremi tedni je predsednik Roosevelt preklical vse pogodbe s privavnimi zračnimi progami za prevažanje pošte ter je to nalogu izročil vojaškim letalem.

Lindbergh je prišel v Washington na povabilo vojnega tajnika, ki je hotel imeti njegov nasvet za preureditev zračne poštnje službe, da bi bili aeroplani primeroma predelani, ali pa bi se zračne družbe reorganizirale, da bi odgovarjajo na zahtevam vlade, kajti vlada bo mogoče zopet poveriti prevoz pošte privatnim družbam.

Od leta 1919, ko je pričela poslovati zračna pošta, se je sedaj prvič zgodilo, da so Združene države brez zračne pošte. Poštni departmet je vsled tega odredil, da za sedaj najhitrejši vltavi prevažajo pisma.

Predsednik senatnega odbora za zračno pošto senator Black zahteva, da kongres preiskuje in dožene, ako so vojaški aeroplani začetno opremljeni za prevažanje pošte. Senator Black je tudi vodil preiskavo privavnih družb, ki so imeli pogodbo z vlado za prevažanje pošte, in na njegovo pritočilo je predsednik Roosevelt preklical pogodbo.

Prepričati se moramo, — je reklo senator Black, — kje stojo z ozirom na zračni zbor. Sicer nikdo ne mara vojne, toda na njo moramo biti pripravljeni in moremo braniti deželo. Naši letale morajo biti zmožni leteti kamor koli v podatki razmerja, da bi sedaj najhitrejši vltavi prevažajo pisma.

Senator pravi, da naj kongres dovoli potrebno vsto, ako je oprema vojaških aeroplakov za prevažanje pošte pomajkljiva. Ravno tako je tudi potrebno izvezhati več letalev za prevažanje pošte.

Princ Sikst je nevarno bolan

Pariz, Francija, 12. marca. — Bourbonsko-parmski princ Sikst, ki je star 67 let in brat bivšega avstrijskega cesarja Zite, je "brezupno" bohan, kot pravi neko poročilo.

Prince ima srčno napako.

NESREČA NA JAPONSKI TORPEDOVKI

Tekom mornariških manevrov se je izgubila velika torpedovka. — Osemdeset mož posadke je najbrž utonilo.

Tokio, Japonska, 12. marca. — Mornariško ministarstvo je naznalo, da je bila nova torpedovka "Tomozuru", katera so že en dan pogrešali, najdena blizu Sasebo mornariške postojanke. Poročilo pravi, da je torpedovka zelo poskodovana in da je njen posadka najbrž utonila.

Torpedovki je bila izgubljena vsaka sled tekom mornariških manevrov. Torpedovka je imela posadko od 70 do 80 častnikov in mornarjev.

Torpedovka je bila dograjena s 26. februarja ter je v soglasju z londonsko mornariško pogodbo, ker ima manj kot 600 ton.

Japonska je pred kratkim zgradila tri take torpedovke, 16 pa jih še gradilo.

Mornariška postojanka v Sasebo je objavila imena častnikov in mornarjev na Tomozuru, toda nomenjava, koliko mož je po njenem mnenju izgubilo življenje.

Ta nesreča je japonskemu mornariškemu poveljstvu velika zagodbota, ker je bila odrejena stroga preiskava. Torpedovka je bila opremljena se posebnimi pripravami, ki zabranjujejo, da bi se ladja potopila.

INSULL BO MORAL ODPOTOVATI

Atenc, Grčka, 12. marca. — Skupno uradno naznano ministrskega predsednika Tsalardisa in notranjega ministra Metaxasa, da mora Samuel Insull do četrtega odpotovati iz Grčke, smatrajo za končno odločitev Insulla zadeve.

Zadnje mesece je bila že pogosto odrejena "poslednja odločitev", toda Insull je zaradi bolezni že vedno ostal na Grškem. Sedaj pa je bila izgovorjena "zadnja beseda", ker je reklo, da se ne bo več potegoval za to, da Insull še dalje ostane, in da bo sedaj Insull še.

Ministrski predsednik je reklo, da je ministrski svet prisel do tega sklepa, da se zavarujejo grško-ameriški prijateljski odnosi in da je kabinet dal Insullu čas do četrtega, da si bo mogel na grško potovano dovoljenje dobiti vizume drugih držav.

UMRL PRI POSTELJI BOLNE HČERE

Ženeva, Švica, 12. marca. — Poslanik Venezuela v Ženevi, dr. Luis Gregorio Chacine, je umrl vsled kapi na možgane, ko je sedel poleg postelje svoje hčere, ki je nevarno bolna za vnetjem sleviča.

Lanskoto je poslaniku za isto bolezni umrla druga hčerka in ko je sedaj zbolela še ta hči, ki je pošta v bolnišnico ter si poleg njeni sobe najel sobo tudi za sebe.

Nenekrat hči zakliče: "Umiram". Oče se zgrudi in se mi več zavedel. Zdravnik pravijo, da bo pokopala 1415 odraslih ljudi ter 24,338 otrok.

MIN. PREDSEDNIK MUSSOLINI JE ZAČEL POSTAJATI NESTROPEN

Rim, Italija, 12. marca. — Benito Mussolini je ozlovil, ker se mu do sedaj še ni posrečilo rešiti srednjevropskega problema. Zato se je odločil, da bo iskal svoje politične in gospodarske zveze, ne glede na druge države. V soglasju s tem sklepom je sklical konferenco z načelnikoma avstrijske in ogrske vlade v Rimu.

Z avstrijskim kanclerjem Dollfussonom in ogrskim ministarskim predsednikom Goembosom bo razpravljal o zvezi treh držav. Poglavitni namen te zveze je, obrniti neodvisnost Avstrije in odprtosti nevarnosti, da bi jo nazijska Nemčija prisilila, da se ji pridruži.

Trije ministrski predsedniki bodo pri svojem sestanku odobrili vzezo treh držav. Načrt za tozadnevo pogodbo je v glavnih točkah že izdelan.

Mussolini je postal že nestrpen, ker se mu do sedaj še ni posrečilo rešiti zamotanega v oložja obeh podonavskih držav. Vse njegovo prizadovanje zadnjih deset let je bilo brezuspečno, sedaj pa je prišel do zaključka, da se ne sme več odlažati.

Mussolini želi z Avstrijo in Ogrsko doseči samo gospodarski sporazum, toda kancler Dollfuss hoče iti še dalje ter zvezati svojo vlado z italijanskim fašizmom proti nemškemu fašizmu.

Ko se Rim pripravlja na konferenco, ki se bo pričela v sredo, se zbirajo italijanske čete ob av

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

L. Benedik, Treas.

Frank Bakser, President

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	Za pol leta	\$3.50
Za enoletno	Za enoletno za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za četrt leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisna in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli poslati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznamo, da bitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHElsea 3-3878

HABSBURŽANI

Vedno bolj se širijo vesti, da bodo v kratkem zasedli Habsburžani avstrijski prestol.

Vpoštov pride Oton, najstarejši sin zadnjega avstrijskega cesarja Karola.

Na Madžarskem mu greje prestol admiral Horthy, v Avstriji pa hoče prevzeti isto vlogo princ Starhemberg, načelnik Heimwehra.

Na Madžarskem je regent Horthy absoluten vladar. Istotak bi rad postal Starhemberg v Avstriji.

Bivši kralji v vladarji, kolikor jih živi v prostovoljnem ali prisilnem pregnanstu, še vedno upajo, da bo udarila ura njihova povratka. Čakajo in čakajo, toda zaman.

Ko je pobegnil bivši nemški cesar na Holandsko, je mislil, da bo živel tam par mesecev ali kvečjemu par let.

Ko je za Ebertom prevzel Hindenburg državne vajeti so vsi mislili, da bo konec republike in da bo obnovljeno nemško cesarstvo.

Z nastopom Hitlerja je bila ta vera še bolj potrjena.

Toda ljudi kot so Hitler v Nemčiji, Horthy na Madžarskem in kot bo Starhemberg v Avstriji, slava tako prevzame, da pozabijo, komu pravzaprav služijo in da nočejo dati svoje oblasti iz rok.

Nemški cesar oziroma kateri njegovih sinov bi imel preeej dela, predno bi pripravil Hitlerja, da bi se umaknil.

Pa tudi Oton ne bo zlepa pripravil Horthyja in Starhemberga, da bi mu napravila prostor.

Ljudstvo ne hrepeni po kraljih in cesarjih. In čedalje jih ni na prestolu, tembolj padajo v pozabljenje.

Karol se je bil iz svojega izgnanstva z letalom vrnil na Madžarsko. Le par ur je ostal tam, pa je moral zopet pobrati šila in kopita.

Regent Horthy mu je jasno povedal, da njegov čas ni napočil. Izza onega časa je minilo že preej let. Karlov sin Oton je dorasel. Želja po vlasti mu je prešla v strast.

Pribivalstvo bi mogče ne nasprotovalo njegovemu prihodu. Toda odločilno besedo bodo imele bližnje sosedje, Jugoslavija, Čehoslovaška in Romunski in daljna sosedja Francija, ki nočejo imeti Otona na avstrijsko-madžarskem prestolu.

Dopisi.

Zminez pri škofjoloki, Slovenija.

Spoštovani gospod urednik! Zadnjič, kakor veste, sem van doma, da Glas Naroda zoper redno prejemam. Skrbelo me je pa, če je plačam ali ne in kdo in tudi kako ga bo plačal. Poslal sem sam kupon od mojega bonda za \$2.50, kar bi še za pol leta naročnine ne plačalo, iznenaden sem pa bil, ko sem videl na naslovu datum 12.31.1934. Sam ne vem, kdo je plačal ostalo, kar je primanjkoval. Moj brat Tone gotovo ne, ker mi tudi nič ali malokrat piše. Pred letom je bil v Butte, Mont., sedaj je morda kje drugje. V pismu, ki mi ga je zadnje pisal, se je potoval, da slabu zasluzi in da se bo preselil. Pisal pa je, da bo Glas Naroda plačal, a dobiva ga pa vseeno nisen. Hvala za naročnino, dorkoli jo je že plačal. S tem mi je koristil več, kot bi mi tedaj, ko pismozna Glas Naroda prinese, par kovačev postal. Vsaj vidi, kako se tam v Ameriki križe poslavljaj in kako se prekajo za dolar, ki bi mu najpranje vsak po svoje vrednost dajal. Kot se vidi, vi tam v Ameriki se niste s tem prizadeti, pozna se pa pri nas, pri tistih, ki so imeli navado sem pihre dobivati.

Zdaj tudi nekateri moji sosedje prejemajo Glas Naroda, ki imajo svoje ljudi v Ameriki in ga ti z njem plačujejo. Dobivajo ga pa tudi drugi gor v hribih, ker v pismozna torbi vidim tedaj ko Glas Naroda nosi, se kakih 6 enakih vzavrk. To je dobro, da me za posodo ne žugajo več, ker sprva, ko sem ga posovel, sem le malokrat dobil vsega nazaj. Kar je ostalo, še to je bilo stragano. Vaš Slovensko Amerikanski Koledar pa, ki ga jaz nimam, sem pa pri sosedu dobil, ker ga mu je sestra, ki je v Chicagi, poslala.

Zman smo letos preej trdo imeli, ki pa še vedno drži. Razliko je, da doli več ne suje kot je v začetku. Kmete je letošnjo zimo preej dajalo, ker niso strelje za zimo pripravili. Sedaj je pa že toliko boljše, da je na solenih straneh skopnel sneg ali se je splazil v doline, tako da lahko listje grabijo in drugo steljo, ki so jo imeli že od jeseni pripravljeno.

Pozdrav!

Matija Pogorele.

"Koroška Domovina"

PRENEHA IZHAJATI

"Slovenec" piše:

Nekateri naši listi so opremili vest, ki jo je včeraj dala "Agenca Avala", češ, da je urednik "Koroške domovine" izjavil, da bo list v kratkem času prenehjal izhajati, z naslovu kot "Koroški Slovenec" so že prišli na vrsto" ali "Dollfuss se je spravil nad koroške Slovence" ali "Naval Dollfussovega režima na koroške Slovence" in slično, da bi postala protidollfussova tendenca je zadostno prozorna. Takšno poročanje ni resno, ne glede na stališče, ki ga zavzame do sedanje avstrijske vlade. "Koroška domovina" je list koroških nemčurjev, ki so ga izdajata vseone in financiali potujevaleci koroške slovenske narodne manjšine. Pri tem blagovnem poslu je sodeloval tudi socijalno-demokratska-internacionalista, ki v pogledu koroških Slovencev svoje "nadnarodnosti" ni nikdar pokazala, niti s prstom mignila, da zadržuje ponemčevanje koroških Slovencev, akoravno je bila go-spodar Koroške dežele dolgo dobo let. Bog daj, da bi vest o prenehanju tega povojnega "Štajerske" ki je zapeljal koroške narodne Slovence in vse križem bla-ti, karkoli se je zavzelo za slovenstvo, bila resnična! Koroški Slovenci bodo hvaležni vsakemu rezimu, ki bo ta stupr zatrli, da ne bo več trošil smrti med one, ki so ostali že zvesti slovenski materi in slovenski kulturi. Če je "Koroška domovina" po tradicijah vseh raznoredovalnih glasil zlival gnojne pglevem na zavedno slovensko duhovščino na Koroškem in napadala "klérikalizem in farje in cerkev in papeža", kot se te litinije že imenujejo, to še menda ne sme biti, vsaj v tem primeru ne nobena legitimacija za naše protidollfussove liste, da stresuje svoj gnjev in svoje gotovo iskreno ogrešenje nad režimom, ki se je upal ukiniti list, ki je med slovenskimi Korošci uganjal največjo narodno in kulturno prostitucijo. Socijalni demokrati so vladali na Koroškem dolga leta. "Koroška domovina" je mirno edila svoj gnoj po Slovencih. Za socijal-demokrati so prišli "farježni" Landbund na čelo koroške dežele ne vlade. "Koroška domovina" je mirno uživala podporo tudi teh gospodov. Če ji sedaj preti nevarnost, da prenehja, ni prav nobena škoda. In naši listi seveda kar v zboru: Na večala Dollfuss! Imejte o Dollfusu mnenje, kakršnokoli hočete, to je voda stvar in onih, ki vas berejo, toda ko ste že vse povedali, dodajte še tudi to, da so koroški Slovenci od sreč hvaležni Dollfusu, če jih bo rešil "Koroška domovina". Morda pa niti ne vedo ti naši listi, kaj je "Koroška domovina". Potem jih pa prosimo, da odšte ne uganjajo demagogije, kadar bodo ob obletini plebiscita navduševali sebe in svoje bratre, za "brate onstran Kara-vank". Nevednost je takaj greh, ki se ne odpušča, zloba pa je manj.

Varočite se na "GLAS NARODA"
največji slovenski dnevnik v
Združenih državah.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO

Za \$ 2.75	Din. 100
" 5.05	Din. 200
" 7.35	Din. 300
" 11.95	Din. 500
" 23.25	Din. 1000

V ITALIJU

Za \$ 9.25	Lir 100
" 17.90	Lir 200
" 44	Lir 500
" 87.50	Lir 1000
" 174	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJajo SO NAVEDENE CENE PODVREŽENE SPREMENIBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zmékov kot zgornj navedeno, bodisi v dinarjih ali liran dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIJ

Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75

" " \$10.00 " " \$10.85

" " \$18.00 " " \$16

" " \$20.00 " " \$21

" " \$40.00 " " \$41.25

" " \$60.00 " " \$61.50

Prejemni dobi v starem kraju izplačilo in dollarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Gla s Naroda"

216 West 18th Street, New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Nova grobova.

V Kranju je v 76. letu starosti umrl Ferdinand Ferjančič, okrajni gozdar v pokoju.

— V zavetšku sv. Jožefa v Ljubljani je umrl v 85 letu Jožef Cesar.

Smrt v vlaku.

22. februarja zjutraj so v Ljubljano pripeljali 76-letnega Josipa Luščina, občinskega reveza iz Zadmoste pri Sodražici. Luščin se je pred dnevi nekaj ranil na roki, ni pa se za rano brigal, ker pa vse življenje še nista slišal o tetanusu. Rana pa mu je pričela otekat in na občini so spoznali, da morejo reveza pomagati le v bolnišnici. K vlaku je prišel po bolnišnici reševalni avto, tolač bil je že ves prepazno, vendar Luščin je izlil že v vlaku. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Kristoforu.

Dost sem jih objavil po ustrem izročilu in na podlagi svojih lastnih izkušnj.

Nekaj po direktnem naročilu. Dost sem jih je plod medsebojne zavesti, ki je tako izrazito razvita med gotovim delom našega naroda.

Kadar se pa lotim pisati kaj, kar meni samemu prija, se dobro pripravim in se po poslužim potrebnih pripomočkov.

Eden teh pripomočkov je cigareta. Tajprajtar mora biti zavet v gost cigaretni dim, da uspešno obrati.

Cigaretra je pa le člen v verigi pripomočkov.

Do nedavnega časa sem se posluževal musolinija, da mi je bil možgane in ostril domisljijo. Toda vsaka stvar ima svoj konec, in zato si garanti, prijetljica, da do svetega Martina ne bo nobena moja kolona z musolinjem navdahnjena.

Čemu tudi, saj ni treba, ker imam dosti boljši in močnejši streljant.

To je kava. Čarobna, nebeska pijača.

Cast in slava kuhanju, ki jo kuha.

Kuha nam jo pa hrvatski rojak Mr. Vladimir pl. Pečić. Svojo plemištinost ima že izza cesarskih časov v roko vetrovirovan, in njegova plemištinost popolnoma nič ne zaostaja za plemištinjo kave, ki nam jo kuha vsako jutro.

Ko je zgodaj zjutraj prinese, pred temi leti se je ponesrečil gospodar Kristijan v milnu, kjer ga je zagrabil transmisija in ga ubila, vdova s številnimi otroci je ostala sama in je moral oddati v njem v najem. Sedaj je sin toliko dorasel, da se je izučil za milnarja in prevzel gospodarske briže svoje matere, nu, pa je nemila ušča umetila miln.

Začelo je tudi goret v Bučarjevi fužini. Ogenj pa so pravočasno zapalili in so ga tržiški gasilci kmalu ud

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANKO J. SRIMŠEK:

SEME

Na kupu slame sta v zaduhlein vsi. Ali skoraj vsi! V senej baje hlevu sedela z menoj desetnika netov — "Da!" je potrdil Ječmenič in s hukom v mleku steklo, je žužil svojo lilio. Dragi je tudi skorjo krunha in neprestano pljuval! V komisi je bilo več peska in prsti zameščen kakor kruze, ječmena in očesnih otrovov, ki so tisto čase bili sestojni deli vojaškega krunha. Zakaj potem med jedjo ne bi pljuval? S trebljenjem lačnih zob bi se preveč časa začrnilo. Kadar ga je bilo — časa — nekaj na razpolago, ga je človek rajše prespel v skritem kočiku, kamor niso dosegle vražjega stražnjostrja vražje oči.

"Poveljstva sta slišala močaj. Kaj pravite na to?" sem vzdignil glavo in pogledal tovarša.

"Kaj bi rekel? Kaj naj dem? Morali bomo pač tudi mi. Tu ni niti govorja o neposlušnosti. Če samu z močinev ganemo, nas ednese vrag!" je zamrajal Dragi Pavoševič. "Pojdemo in prispešimo! Druge rešitve ni, fanta, mislim. Vsaj za sedaj ne."

"Kako sodiš ti; Franjo?"

Desetnik Ječmenič je pomézkl z očimi, s počasno kretajo snel pipi iz ust in zamahtnil z roko. "Jaz ne! Nikoli! Nikoli vev!" je reklo odločno.

"Ne moraš! Komanda zmore streicev, ki na petnajst korakov niholi ne zgreše cilja. Priče njihove sposobnosti in spremnosti smo bili že nekajkrat. Morda bi jih sedaj nekaj izbrali celo iz našega voda. Pa tudi moža bi se naslo, ki bo v prilikah, da bi se oblastem škoda zdele smodnika, znal ravnati z vrnja. In niti rok si ne bo kasneje umil rabelj kakor si jih je opral Ponej Pilat. — Mlad sem. Ne bi še rad poginil. Vsaj ne na tak način. Prav govorim?" se je Pavoševič obrnil k meni.

"Skoraj da! Povelju se podrediti ali pa —"

"Enkrat samkrat sem po krivem prisegel, prijatelji," je dejal Franjo. "Samo enkrat! No tudi to krije prisego mi je Bog, ako je kolikaj pravičen, že zdravljaj odpustil. Prevlekolikrat sem ga prosil za to! Moral bi biti gluhi in brez srca, če me ni slišal in uslušal. — Pred tremi leti. — Na nabor — Takrat. — V okoliščinah, ki so same po sebi izključevala pošteno prisego — Rekrut — Novince — Pijan do onemogočnosti — Oborožen žandar me je podpiral, da se nisem zrušil. — Drugi me je lovil za desnico in mi k prisegi nameščal prste, ki bi se bili tako radi zvili v figo — Ha! Pa govorje in pridigajo o poštenju — O prisegah — O svetih in presvetih prisegah. — Kje je bilo njihovo poštenje danes? — Morje ognja in morje krvi! To je njihovo poštenje!"

Lisko, desetnikov konj, je prijasil nemirno zaveselj z repom, vrgel v zrak zadnje noge in se na vso moč izvtrtil.

"Ljubček moj! Lisko moj!" je skočil Franjo h konju in ga potrepljal po krihu in vratu. "Enih misli sva, kaj ne?" se je smejal zadovoljno in si Liskovo glavo stisnil na prsi. "Njihovo — najninih gospodarjev — poštenje je tako, da oba kaščenja nanj! — Moj si, moj, Lisko! Otričiček! Brate! Rada se imava — Ker se razumeva — Midva upornika —!" S prsti je konju česal kodre na čelu in ga poljubil na živoreči smrek. "No, Lisko! Mi ne boš vrnil poljubčka!"

Konj je podrsal z glavo po dragocevimi ramji, ga z debelimi ustnicami osmuknil po licu in veselo zarezgal. Desetnik je popravil seno v lojtiricah in steljo pod živaljo. "Ej," je vzdihnil, "zakaj ne znaš, umreš govoriti, konjček moj! Oficijski uniform us trpiš. Niti bližu ti ne smejo gospodje lajtnanti in taki svetniki. Z vsemi štirimi si mahoma na njih. Če bi še dar govora imel in bi jim lahko povedal tudi to, zakaj jih ne manjak!"

"Tako smo, Franjo, prisegali

"Toda pred zakonom —" je mneni Pavoševič.

"Pred njihovim zakonom, reci, me to ne opravljeno! Vem! Ampak poslušajte me! Izšolaš sem se komaj za pisanje in branje. Ali zato vseeno — morda celo ravno zato, ker se nisem něl visokih šol in učenosti — vem tudi to, da nad človeškimi zakoni stoji zakon, resučno svet in od večnosti nespremenljiv, ki ga niso sestavljali za zeleno migo avstrijski gospodje, v izkušenih suknjah! Zakon božji! Zakon moje in tvoje — zakon naši vesti! Zakon, ki sem ga učil kot dojenček na materialnih prisl! Zakon, ki sta ga moj oče in moja mati pila iz mleka svojih mater! Zakon edini! Najsvetješji! Ki pred njim s srčnim veseljem in iskrenim poštovanjem pripogibam koleno in glavo in dušo! Zakon, ki mi govori, da je vse ono, kar so naši gospodarji skozi stoljetja počeli in še danes počno z nimi, vnebovijo greh, greh zoper svetega Duha, ki zanj ne bo odpuščanja niti na tem niti na omem svetu! Vzgledov, primor zahtevata! Čemu? Odprita, prijatelja, oči! Ozrita se v preteklost! Razglejta se po sedanjosti! Odprita mogzane in sreci in bodita vsem in vsemu, kar bosta videla in

nasi, sodnika! Sodnika pravčina! Sodnika po svoji — po človeški vesi! Natancano in nepristransko pretehtaja vse dobro in vse hudo in naredita obračun! Rezultat bo — moje prepricanje! Prišegan vama pri svoji neumrjoči duši! — — — Cež meje te bedne države, ki sem jo moral domovino klicati in mi niti mačeha ni bila, vama mogoče beže misli. Da je tudi tam — onkraj gorečih mejnjkov — tako! Pa celom svetu da je tako! Povsed da vladajo zakoni, enako kruti, enako nesumljeni in krvniški kakor tod! Ali je zato tudi tam — pri sosedih — puntarjev in revolucionarjev — ne bojita se našega pravega imena — ki prav tako kakor mi zahtevajo za sebe in svoje najboljše ali vsaj nekaj boljšega, kar jih je bilo odmereno do teure! — — — Pravim vama, fanta: Jasni se dan se! Noč je bila dolga in strašna! Ali je sončec božji močnejši od teme! — Kadar bom, vravčajoč se od tod ali od koderko in naše strani, obstal na pragu dežele, ki jo bom po pravici božji in človeški lahko nazval svojo Domovino, in me bo Ona resnično sprejeta kot svoje dete, potem prijatelja, potem se bom združen s svojimi severnimi in južnimi bratji ob istem ognjišču pod isto streho, ob načinu vriskajočim sreču podvigev vsem njenim postavam in zakonom in jih in žrtvovat z občutkom sreči vse, prav vse, kar bo zahtevala od meni! Za to črvojedino pa, ki se podira sama v sebi in ji se moramo tlacaniti, ne dam nicesar! Nicesar! Niti starega želja ne iz podkve mojega Liska!" Oh desetnikov besedah se me je lotovalo čudno ugodje. V prispevku (Nadaljevanje na 4. strani.)

WALLISCHEV POT V SMRT

Kolomana Wallische, znanega socialističnega revolucionarja so torej njeni. Obsodili so ga na smrt in tudi obesili v Leobnu.

Koloman Wallisch je vodil vstajo v Brucku ob Muri. Prav na trajenec način je prišel v roke Heimwehra in pa orožnikov, ko se mu je pokvaril avtomobil, s katerim je hotel zbesiti na Čehoslovško. Nejni zelenčičar v Liezen je obvestil orožniško postajo, da se Wallisch pelje s svojo ženo v avtomobilu proti Admontu. Takoj so bili ajančirani vse orožniške postaje. Orožniki so skočili na točne avtomobile in pričeli zasledovati Wallische. Na cesti proti Admontu so nedaleč od Liezena našli prevrnjen orožniški avtomobil. Med Liezenom in Admontom je orožniška patrula srečala Wallische in njegovo ženo, ki ju je že arretiral inspektor Wiesauer iz Admonta.

Wallisch in njegova žena sta prispevali peš na železniško postajo v Ardningu, kjer je Wallisch pregledoval vozne redne. Železniški uradnik je bil že obveščen telefonico o Wallischovem begu in je Wallisch spoznal. Takoj je telefoniral v Admont in v Liezen. V Ardningu je izginil nekaj dečkov, ki je spremljal zakone. Vse kaže,

da sta hotela Wallisch in njegova žena uporabiti vlak iz Ardninga proti Liezenu in sta se sprehajali po postaji. V vasi Ardning je nekaj orožnik ugledal Wallische. V istem času se je mu je približal Wiesauer. Ta mu je začkal: "Roke krišku!" ter vprašal, ali je on Wallisch: "Da, jaz sem", je odgovoril Wallisch in se je dal brez odpora arretirati. Močno so ga zastražili in ga odpeljali v Leonben, kjer so ga izročili na glede vodnikom.

Z Wallischem je prišel pred sodiščem tudi 35letni Hubert Russ, ki je obdolžen, da je vodil Schutzbund in pomagal Wallischu. Soditev v Leobnu je zastrupila vojaštvu, ki je bilo oboroženo s strojnicami. Državni tožilec je v svoji obtožnici med drugim navedel:

Wallisch je iz Grada telefonsko in radijsko stranke v Brucku, da se ob 13. začne upor in zato se mora Schutzbund v Brucku mobilizirati. Uro nato je Wallisch prispeval z avtomobilom v Bruck in je tam vodil z Rusom mobilizacijo Schutzbunda. Načrt je bil pripravljen in vse se je zgodilo, kakor je bilo že naprej določeno. Toda Schutzbund se ni odzval v potem steviju. Wallisch je nato na lastno voljo pričel zbrati socialistične jih voziti v avtomobilih v Bruck. Streljanje v Brucku je trajalo dan in eno noč. V jutranjih urah 13. februarja je postal položaj za Schutzbund nevzdržen. Wallisch generalni štab se je nastanil v Kapfenbergu in odtod je Wallisch dajal povelja. Dne 12. februarja se je med 16 in 17 pojavil v prostorih tvrdke "Feltza in Guillaume" in tam je zaklical svoj tovarišem: "Preki sod je, nikdo ne sme bežati, sicer bo usrečen." Ko je postal položaj nevzdržen so 13. februarja zjutraj njegov oddelki korakali v smeri proti Hochangerju.

Tu je imel Wallisch govor. Trdil je, da je položaj Schutzbunda ugoden in da se na Dunaju ustavljajo upornikom samo še nekatere okraje. Treba je samo še brez pravida podpreti Frohnlerten. Člane ekskcijske (vladne čete) je treba pomandriti, ako se postavijo na pot. Na poti v Hochanger so se Schutzbundove uprili. Okoli 350 do 400 mož je Wallisch zapustilo in samo 120 mož mu je sledilo s puškami, revolverji in strojnicami. Svojim živcem je Wallisch dejal: "Zdaj korakam v Frohnlerten in nato v Jugoslavijo, kjer bomo proslili za gospodljubnost kot politični pregnane. V Laufnitzgraben je prišlo do spopada z orožniki, eden izmed orožnikov je bil ubit.

Hubert Russ, ki je vodil akcijo v Brucku, je izjavil, da se je 13. februarja odstranil od Schutzbunda ter se sam javil v Gradec 15. februarja. Tu je vse priznal z namenom, da bi ga sodili mlejje. Predsednik prekega sodnika je med obraznavno sporočil, da ne moreta braniti Wallischega odvetnika, ki

si jih je on zbral, ker sta deloma bolna, deloma pa preobložena z delom. Zato ga bosta branila odvetnika, ki jih je dobilo sodišče. Kakor je že rečeno, je bil Wallisch obsojen na smrt in tudi obesil.

SKRIVNOSTNA LETALA

Pred nekaj dnevih je zabeležil vse svetovni tisk vest o skrivenostnih letalih, ki se pojavljajo v nočnih urah nad Skandinavijo. Sploh so misili, da so se ta letala, ki so jih videli na najmanj petnajstih krajih, porodila v razgreti fantaziji ljudi pod vplivom nekakšne masne psihoze, kakor vidijo minarji že stoljetja na visokem morju "Hollandce" in drugi strastljive ladje.

Toda te dni se je neki norveški letalec srečal s takšnim letalom in ga tudi fotografiral. Fotografska plošča je pokazala po razvitu, da gre za letalo malo menavdno oblike, kakršne so prepisovali okvirem omnenim skrivenostnim nočnim posetnikom. Te oblike opisujejo sicer različno, a to bi bil le dokaz, da vrši nekdo eksperimente z nočnimi tipi letal, da preizkusí njih uporabnosti.

Kdo bi bil ta nekdo in za kakšno letalo gre? O tem vprašanje učajo sedaj skandinavski listi in se skoraj vse strinjajo v tem, da gre za poskuse z brezčinko pilotiranimi letali brez posadke. Kakor znano, se posebno v Ameriki in Rusiji že nekaj let sem trudilo z zgradbo takšnih letal in dosledno uspehi, kolikor so prodri v javnost, so bili zelo zadovoljivi. O slavnem ameriškem rekordskem letalu Postu je znano, da je svoj zadnji polet okoli sveta izvršil s pomočjo mehaničnega "robotja", ki je krmil letalo v pravo smer. To sicer še ni bilo letalo, ki bi ga ravnali z brezčinkimi valovi z zemlje, a tudi takšne poskuse so delali v Ameriki, ki je bilo oboroženo s strojnicami. Državni tožilec je v svoji obtožnici med drugim navedel:

Wallisch je iz Grada telefonsko in radijsko stranke v Brucku, da izvirajo iz Rusije, kar ni nobenega dvoma, da so dolžena za vojne namene. Njihov gradbišča bi pomenila novo etapu v urešenju ruskega načrta, da bi imeli največje in najmočnejše zračno brodovje na svetu. Tega namirizanja so tudi na Angleškem, kjer upajo, da bodo kmalu zvedeli, kaj več določenega o sodobnih "letelicih Hollandceh" nad skandinavskim ozemljem.

NOVO SOVJETSKO GLEDALIŠČE

Prehvale Moskve dobe v dohlednem času najoriginalnejše gledališče sveta. To bo gledališče petih četvrtih, kajti predstave v njem niso uporabljene, da izvirajo iz Rusije, kar ni nobenega dvoma, da so dolžena za vojne namene. Njihovo mi je opisati enostavno, ki jih spreži ta trenutek. Veselje, natančno, skepsa, previdnost, vnenje — vse to je valovalo v v divji zanesljivosti, kajti bilo je takoj jasno: Če je bilo to okostje sodolomov slike plast in fosilnega živalstva oldowskoga, tedaj je imela ta najboljša ogromen pomen za zgodovino najstarejšega človeštva, potem to ni bila samo najstarejša najboljša afriških tleh, temveč ena najstarejših človeških najdb na svetu sploh. Nienna starost je segala brez pogojno v najoddaljenejši divljin. Magično so se odpirala neslutene možnosti o zibelki človeštva.

Nepojasnjeno in na tem mestu brez literature in vsake priprave na takšno presečenje tudi nerazpoložljivi izgledi na razvoj človeškega rodu so stali mahomna pred nami.

A ne samo radošnost nad odkritjem, tudi zavest velikanske odgovornosti pred znanostjo se je razvila pred tem pogledom. Vsaka lahkomiselnost v ravnanju, vsak nedostek v opazovanju bi lahko povzročil nepregledno škodo in uničil za vselej, kar je dobrotna usoda, srečno naključje razgrnilo tu jarčki luti pred mano...

Ali je okostje res spadelo v to plast? To vprašanje se je naravnopravno pojavit, kajti bilo je mlajši grb? Na zmagaj ni bilo o kakšnem grbu niti videti. Tudi o grobnih dodatkih nisem našel nobenega sledu. Položaj okostja ob strmem, s trnjenim poraščenim poboci globoke soteske, okoli katere se je na milje daleč razprostirala udobno sloegljava, presta step, je dokazoval sam po sebi veliko neverjetnost mladega groba na tem mestu. Tudi sivo rjava laporna snov, v kateri je počivalo okostje, se ni v natančer razlikovala od okolice — prvi sum se je počasi poleg, a na možnost se misli, se je bilo ozirati tudi v nadalje v prvi vrsti.

Za danes mi je bilo dovolj. Dal sem Manjungi, svojemu pomočniku, navodila, kako naj pregledno kopije in očisti površino okostja, nato sem se vrnil v taborišče, da bi prenestljiv posledek te najdbe najprvo v miru premisil...

Poziv!

Izdatanje lista je v zvezki z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slike razmer takoj priseli, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo načinno točno.

Uprava "G. N."

Znani geolog prof. dr. Hans Reck, ki je v bivši nemški Vzhodni Afriki in Oldowskiji soteski pri proučevanju odlomkov ozemeljskih vulkanov slučajno odkril okamenjene ostanke pradavnih živali in tako znanega "oldowskega človeka", opisuje v svoji najnovnejši knjigi "Domoznamstvo pračloveka" takole svoje odkritje:

"Le globiji plasti smo dvignili veliko stolno lopatico... Sedaj je prišel trenutek največje napetosti. V resnici, tu je ležal človek. Njegovo mi je opisati enostavno, ki jih spreži ta trenutek. Veselje, natančno, skepsa, previdnost, vnenje — vse to je valovalo v divji zanesljivosti, temveč ena najstarejša najdbičči človeških najdb na svetu sploh. Nienna starost je segala brez pogojno v najoddaljenejši divljin. Magično so se odpirala neslutene možnosti o zibelki človeštva.

Nepojasnjeno in na tem mestu brez literature in vsake priprave na takšno presečenje tudi nerazpoložljivi izgledi na razvoj človeškega rodu so stali mahomna pred nami. A ne samo radošnost nad odkritjem, tudi zavest velikanske odgovornosti pred znanostjo se je razvila pred tem pogledom. Vsaka lahkomiselnost v ravnanju, vsak nedostek v opazovanju bi lahko povzročil nepregledno škodo in uničil za vselej, kar je dobrotna usoda, srečno naključje razgrnilo tu jarčki luti pred mano...

NJEN VODNIK

ROMAN
IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

31

— Ne, ne. Vse sem dobil zelo poceni, ker sem se pogajal za ceno, da me je bilo kar sram. Toda kakorimene cene so od mene zahtevadi, jih ne bi mogel plačati. Najmanj polovico sem pri vsaki stvari odbil.

Krista z veseljem vse ogleduje.

— Še vedno se bojim, da si izdal preveč denarja.

— O tem uobcene besede več! Nisem izdal niti ene mesečne plače. Krista pomeri elegantne čevlje ter si okoli glave zaveže židanico.

— Ali ne izgledam, kot Španka. Take rute so nosile ženske v Madridu.

Henrik ji smeje pritrdi.

— Ako ne bi imela plavih las in modrih oči, bi bila prava Španka.

Nato vzame ročno torbico, ki tje imela pet predalov in vse je bilo mogoče zapreti z enim samim prtiškom. V vsakem predalu je bila kaka malenkost — zrcalo, denarnica, prah, rdečilo itd. Krista se nasmeje.

— Pudra in rdečila ne bom rabila; toda to imajo vedno elegantne dame in jaz se počutim kot velika dama, ko imam vse to.

In Krista veselo poje in pleše po sobi in s tem pokaže, da je znata biti drugačna resna Krista tudi vesela in razposajena.

Henrik jo vjame v roke in jo poljubi grijnjen nad njenim veseљem.

Ob enajstih odide Henrik in dogovorita se, da bo Henrik teh tem dñih, kadar koli bo mogel prisjeti k sestri.

Z nekam čudno potrtim pogledom se Ceda ozre na Henrika, ko je takoj po prihodu v Berlin prosil za dopust, in še zvečer. Kaj tega se ni zgodilo na celenu potovanjo. Nepopisna bolečina ji stiska srce. Kam neki hodi iti? Zoper k dekletu, ki ga ljubi?

Sama pri sebi pravi, da je skoro nemogoče, da bi bil prost. Nekdar ga ni opazila, da bi bil med potom obrnil svoje oče na kako žensko. Torej je k dekletu v Berlinu obržal zvestobo. To se ji sedaj zdi gotovo.

Cetudi je bila še tako trudna, ni mogla zaspasti. Brez miru se moče po postelji in si domišljati, kako drži Henrik dekleta v svojih rokah in jo poljubuje. Sreča je, da je vedno težje in še sedaj je prepričana, da ga ljubi — da ga ljubi, navzvej temu, da je moralna misliti, da nosi drugo v svojem sreču. O, kako je zavidala tega dekleta!

Kaj bo iz tega? Kako bo mogla prenesti, da ima katero drugo? In vendar je zahtevala gotovost. Prepričati se je hotela, da bo mirnejša, ako ve za resnico in že se tako bridka.

In ko zaspi, se ji sanja, da je šel Henrik mimo nje. Drugo dekle je vodil ob svoji strani, dekle, ki je bilo njegovo in pri tem glede njo in bladno in brezbrizno. Tedaj jo sreča tako zabolii, da čati celo v spanju. In ko se zjutraj zбудi, misli, kako je mogoče v spanju živiti tako boljčino.

Da bi mu prikrila, kakje bolečine prestaja zaradi njega, se mu naslednje dneve kaže zoper tako bladno kakor nikdar, odkar so odpotovali iz Florence. Ker je navel vzel še večkrat dopust, je bila ujena slutnja še bolj potrjena. Rekel je, da mora urediti svoje zasebne zadeve, predno za stalno odpotuje iz Berlina. Kakšne zasebne zadeve so to morale biti? Komaj kaj drugega, kot sestanek z ljubljencem dekletom?

Ni se mogla rečeti misli, zlasti še, ker je bil tudi sam proti njej bolj bladen in brezbrizno.

Henrik pa si zoper misli, da se Ceda proti njemu obnaša na ta način zaradi tega, ker misli, da mu je pokazala že dovolj hvalenosti in da je sedaj zoper čas, da ga spomni, da je njen počitnik. Niti najmanj si sluti, da more biti Ceda, ta ponosna Ceda ljubljenna in da ga ljubi. Nikdar si kaj takega ne bi upal misliti. Cetudi je bila Ceda proti njemu zelo ljubezljiva, vendar je mislil, da je to samo znak njene ljubezljivosti, kajti svoje ljubezni mu še ni izdala.

Tako ni mogel vedeti, kakje bolečine je povzročal Cedi, kadar je šel k svoji sestri.

Nekogar popoldneva je bil zoper pri Kristi in se je nekoliko zamudil. Vedel je, da ste domišljali nanj s kosirom in zato si ni vzel časa, da bi šel še v svojo sobo, temveč je kloplik in površnik izročil Pedru in odsel naravnost k damama. Ker se ni pogledal v zrcalu, ni opazil, da je na njegovem suknjišču obvisel svetel Kristin las. Za slovo jo je še objel in na suknjišču je obvisel las — svetel, zlatno lesketajoči las.

Ceda pa ga takoj opazi prebledi in se naglo obrne, da bi zakrila. Naglo gre v svojo sobo in pusti Henrika samega z materjo.

Senora svetlega lasu ne zapazi in ko bi ga zapazila, se za to ne bi brigala.

Ceda pa sedi v svoji sobi in s pekočimi očmi stvari pred se. Se da je imela gotovost, po kateri je toliko žusa brezenila. Ta svetli ženski las ji je razdelil vse, kar je hotela vedeti. Henrik je prišel od dekleta — od plavolasega dekleta. Bila je, v njegovem objemu in pri tem je en dan las obvisel na njegovih oblikah.

To je povzročilo bolečine, ki so se ji zdale nezmošne. Toda njen ponos ji ponaša to bolest trdno zapreti v sreču. Nikdo ni smel vedeti, kaj je trpela, najmanj pa on.

Boječe se vpraša, ako mu je mogoče od onega dogodka v Florenci na kak način pokazala, da je bil drag njenemu sreču. Postala je do njega bolj prijazno, kot prej, toda prepričan je moralna biti, da je to samo ljubezljivost, da je rešil življenje njej in njeni materi. S tem svojim činom si je zasluzil veliko spoštovanje in s tem ni bila prav niti premenjena okoliščina, da je njegova sreča bila za drugo. V hodočnosti se bo moralna zoper bolj premagovati, da ge bo mislit, da ga ljubi. Da, želj ljubja ga je še vedno, cetudi je vedela, da je druga stanovala v njegovem sreču. Ljubila ga je še bolj vroče in z večjo bolestjo, odkar je bila prepričana o brezupnosti svoje ljubezni. Ne, tega ni smel vedeti. Cetudi ni bil človek, ki mu je veliko zadodčenje, ako ga počeli več žemski, bi tudi njej ne bilo mič manj nezmošno, ako bi jo Henrik pomiloval.

Z največjim naporom se sili k miru in se zoper vrne k materi. Henrik je bil v njenem salonn. Henrik pogleda Cedo in zazdi se mu, da je zelo bleda in da je imela tenene kolobarje okoli oči.

Z veliko skrbojo jo je bolj pazno pogleda. In ta gorki, skrbni pogled bi Cedo skoraj vrgek iz ravnotrežja in bi ji izvabil solze. Toda zbere vse svoje moći, da ostane mirna in zbrana. Svetli ženski las je še vedno izdažajoč svetil na njegovih oblikah. Oči mora obrniti vstran, da ji ni bilo več treba videti.

Mati se medtem s Henrikom razgovarja, kaj še želi videti v Berlinu. Ni bilo več mnogo.

(Dalje prihodnjek)

31

— Ne, ne. Vse sem dobil zelo poceni, ker sem se pogajal za ceno, da me je bilo kar sram. Toda kakorimene cene so od mene zahtevadi, jih ne bi mogel plačati. Najmanj polovico sem pri vsaki stvari odbil.

Krista z veseljem vse ogleduje.

— Še vedno se bojim, da si izdal preveč denarja.

— O tem uobcene besede več! Nisem izdal niti ene mesečne plače. Krista pomeri elegantne čevlje ter si okoli glave zaveže židanico.

— Ali ne izgledam, kot Španka. Take rute so nosile ženske v Madridu.

Henrik ji smeje pritrdi.

— Ako ne bi imela plavih las in modrih oči, bi bila prava Španka.

Nato vzame ročno torbico, ki tje imela pet predalov in vse je bilo mogoče zapreti z enim samim prtiškom. V vsakem predalu je bila kaka malenkost — zrcalo, denarnica, prah, rdečilo itd. Krista se nasmeje.

— Pudra in rdečila ne bom rabila; toda to imajo vedno elegantne dame in jaz se počutim kot velika dama, ko imam vse to.

In Krista veselo poje in pleše po sobi in s tem pokaže, da je znata biti drugačna resna Krista tudi vesela in razposajena.

Henrik jo vjame v roke in jo poljubi grijnjen nad njenim veseљem.

Ob enajstih odide Henrik in dogovorita se, da bo Henrik teh tem dñih, kadar koli bo mogel prisjeti k sestri.

Z nekam čudno potrtim pogledom se Ceda ozre na Henrika, ko je takoj po prihodu v Berlin prosil za dopust, in še zvečer. Kaj tega se ni zgodilo na celenu potovanjo. Nepopisna bolečina ji stiska srce. Kam neki hodi iti? Zoper k dekletu, ki ga ljubi?

Sama pri sebi pravi, da je skoro nemogoče, da bi bil prost. Nekdar ga ni opazila, da bi bil med potom obrnil svoje oče na kako žensko. Torej je k dekletu v Berlinu obržal zvestobo. To se ji sedaj zdi gotovo.

Cetudi je bila še tako trudna, ni mogla zaspasti. Brez miru se moče po postelji in si domišljati, kako drži Henrik dekleta v svojih rokah in jo poljubuje. Sreča je, da je vedno težje in še sedaj je prepričana, da ga ljubi — da ga ljubi, navzvej temu, da je moralna misliti, da nosi drugo v svojem sreču. O, kako je zavidala tega dekleta!

Kaj bo iz tega? Kako bo mogla prenesti, da ima katero drugo? In vendar je zahtevala gotovost. Prepričati se je hotela, da bo mirnejša, ako ve za resnico in že se tako bridka.

In ko zaspi, se ji sanja, da je šel Henrik mimo nje. Drugo dekle je vodil ob svoji strani, dekle, ki je bilo njegovo in pri tem glede njo in bladno in brezbrizno. Tedaj jo sreča tako zabolii, da čati celo v spanju. In ko se zjutraj zбудi, misli, kako je mogoče v spanju živiti tako boljčino.

Da bi mu prikrila, kakje bolečine prestaja zaradi njega, se mu naslednje dneve kaže zoper tako bladno kakor nikdar, odkar so odpotovali iz Florence. Ker je navel vzel še večkrat dopust, je bila ujena slutnja še bolj potrjena. Rekel je, da mora urediti svoje zasebne zadeve, predno za stalno odpotuje iz Berlina. Kakšne zasebne zadeve so to morale biti? Komaj kaj drugega, kot sestanek z ljubljencem dekletom?

Ni se mogla rečeti misli, zlasti še, ker je bil tudi sam proti njej bolj bladen in brezbrizno.

Henrik pa si zoper misli, da se Ceda proti njemu obnaša na ta način zaradi tega, ker misli, da mu je pokazala že dovolj hvalenosti, da se v bližini neka gora premika. V majhni vasici San Marcello Pistoiese se zbirajo velika množica ljudi iz vseh krajev, da bi prisostvovali neslavni ledolomilcu, skoraj za 28 km proti severovzhodu. Brodolomei so pa kljub vsem naprom in nevarnostim dobre volje in med njimi vredna zelezna disciplina.

In ko zaspi, se ji sanja, da je šel Henrik mimo nje. Drugo dekle je vodil ob svoji strani, dekle, ki je bilo njegovo in pri tem glede njo in bladno in brezbrizno. Tedaj jo sreča tako zabolii, da čati celo v spanju. In ko se zjutraj zbuditi, misli, kako je mogoče v spanju živiti tako boljčino.

Da bi mu prikrila, kakje bolečine prestaja zaradi njega, se mu naslednje dneve kaže zoper tako bladno kakor nikdar, odkar so odpotovali iz Florence. Ker je navel vzel še večkrat dopust, je bila ujena slutnja še bolj potrjena. Rekel je, da mora urediti svoje zasebne zadeve, predno za stalno odpotuje iz Berlina. Kakšne zasebne zadeve so to morale biti? Komaj kaj drugega, kot sestanek z ljubljencem dekletom?

Ni se mogla rečeti misli, zlasti še, ker je bil tudi sam proti njej bolj bladen in brezbrizno.

Henrik pa si zoper misli, da se Ceda proti njemu obnaša na ta način zaradi tega, ker misli, da mu je pokazala že dovolj hvalenosti, da se v bližini neka gora premika. V majhni vasici San Marcello Pistoiese se zbirajo velika množica ljudi iz vseh krajev, da bi prisostvovali neslavni ledolomilcu, skoraj za 28 km proti severovzhodu. Brodolomei so pa kljub vsem naprom in nevarnostim dobre volje in med njimi vredna zelezna disciplina.

In ko zaspi, se ji sanja, da je šel Henrik mimo nje. Drugo dekle je vodil ob svoji strani, dekle, ki je bilo njegovo in pri tem glede njo in bladno in brezbrizno. Tedaj jo sreča tako zabolii, da čati celo v spanju. In ko se zjutraj zbuditi, misli, kako je mogoče v spanju živiti tako boljčino.

Da bi mu prikrila, kakje bolečine prestaja zaradi njega, se mu naslednje dneve kaže zoper tako bladno kakor nikdar, odkar so odpotovali iz Florence. Ker je navel vzel še večkrat dopust, je bila ujena slutnja še bolj potrjena. Rekel je, da mora urediti svoje zasebne zadeve, predno za stalno odpotuje iz Berlina. Kakšne zasebne zadeve so to morale biti? Komaj kaj drugega, kot sestanek z ljubljencem dekletom?

Ni se mogla rečeti misli, zlasti še, ker je bil tudi sam proti njej bolj bladen in brezbrizno.

Henrik pa si zoper misli, da se Ceda proti njemu obnaša na ta način zaradi tega, ker misli, da mu je pokazala že dovolj hvalenosti, da se v bližini neka gora premika. V majhni vasici San Marcello Pistoiese se zbirajo velika množica ljudi iz vseh krajev, da bi prisostvovali neslavni ledolomilcu, skoraj za 28 km proti severovzhodu. Brodolomei so pa kljub vsem naprom in nevarnostim dobre volje in med njimi vredna zelezna disciplina.

In ko zaspi, se ji sanja, da je šel Henrik mimo nje. Drugo dekle je vodil ob svoji strani, dekle, ki je bilo njegovo in pri tem glede njo in bladno in brezbrizno. Tedaj jo sreča tako zabolii, da čati celo v spanju. In ko se zjutraj zbuditi, misli, kako je mogoče v spanju živiti tako boljčino.

Da bi mu prikrila, kakje bolečine prestaja zaradi njega, se mu naslednje dneve kaže zoper tako bladno kakor nikdar, odkar so odpotovali iz Florence. Ker je navel vzel še večkrat dopust, je bila ujena slutnja še bolj potrjena. Rekel je, da mora urediti svoje zasebne zadeve, predno za stalno odpotuje iz Berlina. Kakšne zasebne zadeve so to morale biti? Komaj kaj drugega, kot sestanek z ljubljencem dekletom?

Ni se mogla rečeti misli, zlasti še, ker je bil tudi sam proti njej bolj bladen in brezbrizno.

Henrik pa si zoper misli, da se Ceda proti njemu obnaša na ta način zaradi tega, ker misli, da mu je pokazala že dovolj hvalenosti, da se v bližini neka gora premika. V majhni vasici San Marcello Pistoiese se zbirajo velika množica ljudi iz vseh krajev, da bi prisostvovali neslavni ledolomilcu, skoraj za 28 km proti severovzhodu. Brodolomei so pa kljub vsem naprom in nevarnostim dobre volje in med njimi vredna zelezna disciplina.

In ko zaspi, se ji sanja, da je šel Henrik mimo nje. Drugo dekle je vodil ob svoji strani, dekle, ki je bilo njegovo in pri tem glede njo in bladno in brezbrizno. Tedaj jo sreča tako zabolii, da čati celo v spanju. In ko se zjutraj zbuditi, misli, kako je mogoče v spanju živiti tako boljčino.

Da bi mu prikrila, kakje bolečine prestaja zaradi njega, se mu naslednje dneve kaže zoper tako bladno kakor nikdar, odkar so odpotovali iz Florence. Ker je navel vzel še večkrat dopust, je bila ujena slutnja še bolj potrjena. Rekel je, da mora urediti svoje zasebne zadeve, predno za stalno odpotuje iz Berlina. Kakšne zasebne zadeve so to morale biti? Komaj kaj drugega, kot sestanek z ljubljencem dekletom?

Ni se mogla rečeti misli, zlasti še, ker je bil tudi sam proti njej bolj bladen in brezbrizno.

Henrik pa si zoper misli, da se Ceda proti njemu obna